

رساله و سواد رسانه ای

مؤلفین:

عباس عباسی چلچہ
مرتضی علی اکبری دھکردی
گیتی احمدی

سرشناسه	: عباسی چلیچه، عباس، ۱۳۷۲-
عنوان و نام پدیدآور	: رسانه و سواد رسانه‌ای/عباس عباسی چلیچه، مرتضی علی اکبری دهکردی، گیتی احمدی.
مشخصات نشر	: مشهد: انتشارات جالیز، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۳ص.
شابک	: 978-622-263000-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: سواد رسانه‌ای
موضوع	: Media literacy
موضوع	: سواد رسانه‌ای - ایران - جنبه‌های اجتماعی
موضوع	: Media literacy - Iran - Social aspects
موضوع	: رسانه‌های گروهی - جنبه‌های اجتماعی
موضوع	: Mass media - Social aspects
شناسه افزوده	: علی اکبری دهکردی، مرتضی، ۱۳۷۳-
شناسه افزوده	: افروزپور احمدی، گیتی، ۱۳۴۱-
رده بندی کنگره	: ۹۶P
رده بندی دیویی	: ۲۳/۳۲۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۸۱۴۹۰

www.ketab.ir

رسانه و سواد رسانه‌ای

عباس عباسی چلیچه، مرتضی علی اکبری دهکردی، گیتی احمدی

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، بهار ۱۳۹۹ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۴۳

قیمت: ۳۲۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۳-۰۰۰-۳

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: سعید محمد مهدیزاده فیض آبادی

حق چاپ محفوظ است

آدرس: بلوار شهید رضوی روبروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی

تلفن تماس: ۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳-۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۸

فهرست مطالب

۸	پیشگفتار
۱۰	مقدمه
۱۱	ارتباطات انسانی و تحولات آن
۱۲	رسانه
۱۲	نظریه ابزاری یا ابزارانگاری
۱۳	نظریه ذات گرایانه
۱۵	نظریه اقتضا یا اقتضاگرایانه
۱۶	رسانه چیست؟
۱۷	انواع رسانه
۱۸	تاریخچه رسانه‌ها
۱۸	روزنامه‌ها
۱۹	مجلات
۲۰	رادیو
۲۰	سینما
۲۰	تلویزیون
۲۱	ماهواره
۲۲	اینترنت
۲۳	انواع رسانه
۲۳	کارکرد رسانه‌ها
۲۴	کارکرد نظارتی
۲۵	کارکرد آموزشی یا انتقال فرهنگ
۲۵	کارکرد سرگرمی
۲۶	کارکرد همگن سازی
۲۶	کارکرد راهنمایی و رهبری
۲۷	کارکرد بحران زدایی

۲۷	کارکرد آگاه سازی
۲۸	کارکرد اعطای پایگاه اجتماعی
۲۸	رسانه و اخلاق
۳۰	اخلاق
۳۱	رسانه
۳۱	اخلاق رسانه
۳۲	رسانه و حریم خصوصی
۳۴	حریم خصوصی در اسلام
۳۵	ورود رسانه‌ها به حریم خصوصی افراد
۳۹	رسانه و خانواده
۴۷	رسانه و جنگ نرم
۴۸	ویژگی‌های جنگ نرم
۵۱	شاخصه‌های جنگ نرم رسانه‌ای
۵۲	شیوه‌های عملیاتی جنگ نرم
۵۳	برخی از نمونه‌های رسانه‌ای جنگ نرم شبکه‌های فارسی زبان
۵۶	ابزارهای جنگ نرم
۵۷	رسانه و خانواده
۶۲	تلویزیون
۶۲	رادیو
۶۲	ماهواره
۶۳	اینترنت
۶۹	عملکرد رسانه‌های نوین بویژه غربی در تضعیف قانون خانواده
۸۱	رسانه و سیاست
۹۳	رسانه و جوانان
۱۰۸	رسانه و کودکان
۱۱۱	رسانه و زنان
۱۱۵	رسانه و ورزش

واژه‌ی **رسانه** در زبان فارسی واژه‌ی نسبتاً جدیدی محسوب می‌شود.

این واژه که گاه به معنای مفرد و گاه به معنای جمع به کار می‌رود، معادلی برای واژه‌ی **Medium** (رسانه) و نیز **Media** (رسانه‌ها) است.

همان‌طور که از واژه‌ی **رسانه** هم مشخص است، مأموریت رسانه، **رساندن** است: رساندن حرف‌ها و پیام‌ها و دیدگاه‌های من و شما به فرد یا افراد دیگر.

مستقل از تاریخچه‌ی این واژه، امروزه معمولاً آنچه به عنوان **رسانه** در گفتگوها و مقالات و نوشته‌های ما مورد استفاده قرار می‌گیرد، **رسانه‌های ارتباطی** (Communication Media) اشاره دارد.

با توجه به این که واژه‌ی رسانه به شکل وسیعی در نوشته‌ها و گفتگوهای روزمره به کار می‌رود، اجازه بدهید ابتدا چند تعریف از رسانه را با هم مرور کنیم تا در ادامه‌ی بحث، درک مشترکی از این مفهوم داشته باشیم.

معمولاً در گفتگوها و نوشته‌ها، دو اصطلاح **رسانه** و **ابزار رسانه‌ای** به صورت مترادف به کار می‌روند.

این کار، نادرست نیست و حتی در متن‌های تخصصی هم رواج دارد.